

Kursplan

för kurs på grundnivå

(Special)pedagogik och skolans sociala problem & dilemman

15.0 Högskolepoäng

**(Special)Education - Possibilities and Dilemmas of the Social Problems
in School**

15.0 ECTS credits

Kurskod: UQ103B
Gäller från: HT 2009
Fastställd: 2008-06-10
Ändrad: 2009-03-04
Institution Specialpedagogiska institutionen

Ämne Specialpedagogik

Beslut

Kursen ges som breddningsspecialisering inom lärarprogrammet i ämnet specialpedagogik.

Kursen vänder sig till studerande som avser att arbeta inom förskola, förskoleklass, skolans tidigare och senare år, gymnasieskolan och vuxenutbildningen samt särskola och specialskola.

Kursansvarig institution är Specialpedagogiska institutionen vid Stockholms universitet. Denna kursplan är fastställd av prefekten 2008-06-10 och reviderad 2009-03-04.

Kursplanen är giltig fr.o.m. termin H09.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

För tillträde till kursen gäller att den studerande är antagen till lärarprogrammet och har genomfört kursen Specialpedagogisk grundkurs, 15 hp, med minst betyget E eller motsvarande.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng
DK21	Skolans sociala problem och dilemman	15

Kursens innehåll

Kursen anlägger olika perspektiv på kunskap, kultur- och människosyn vilka behandlas i relation till olika synsätt på demokrati, solidaritet, klass, kön och etnicitet. Dessa områden, begrepp, behandlas främst med avseende på skolans ansvar för att verksamheten lever upp till kraven på likabehandling och att kränkande handlingar aktivt ska motverkas. Sådana aspekter behandlas även i kursens examinationsuppgift(er).

Innehållet i rubrikform:

- Utbildning, maktfrågor och skolans rättviseproblematik.
- Skolans sorterings- och utslagningsfunktioner
- Dominansproblematik i skola/samhälle & ojämlika tillgångar av dominerande kapital.
- Social rättvisa, gemenskap och demokrati som pedagogisk svårighet och möjlighet.
- Solidariskt arbete mot utslagning.
- Pedagogiska samarbetsövningar, föräldrakontakter, antimobbingsarbete, drogforebyggande arbete.
- Överläggningar i skolan som pedagogisk möjlighet?

Förväntade studieresultat

Efter att ha genomgått kursen ska studenten kunna:

- analysera, jämföra och diskutera barns, ungdomars och vuxengrupperns ojämlika tillgångar av dominerande socialt, kulturellt och ekonomiskt kapital i samhället och dess utbildningssystem,
- planera, genomföra och utvärdera lärandesituationer där delaktighet och lärande beaktas, med anknytning till teorier om solidaritet och samarbetsinlärning.

Undervisning

Kursen genomförs genom föreläsningar, gruppövningar, IKT-användning, fältstudier, litteraturstudier och integrerad praktik i form av verksamhetsförlagd utbildning (VFU).

I den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) undersöker den studerande något av de sociala problem och möjligheter som kursen teoretiskt och praktiskt behandlat. Den studerande reflekterar över varför och hur verksamheten kan/bör bli solidarisk med utsatta grupper. De studerande genomför verksamhetsförlagda aktiviteter med syfte att utveckla solidaritet. Samarbetsinlärning provas här som ett tillvägagångssätt.

Kunskapskontroll och examination

Kursen examineras dels genom en muntligt genomförd gruppredovisning i vilken respektive studiegrupp gemensamt redovisar jämförande analyser av deltagarnas genomförda VFU-uppgifter, dels genom en skriftlig examinationsuppgift som redovisas vid ett presentationstillfälle vid kursens slut. Den skriftliga examinationsuppgiften ska innehålla en individuell reflektion och kritisk bearbetning av genomförda aktiviteter, kursinnehåll och diskussioner.

VFU-arbetet redovisas integrerat i kursens examinationsuppgifter. De studerande ska kunna visa prov på förmåga att kritiskt analysera och föreslå åtgärder med avsikt att motverka social utslagning och kränkande behandling.

Betygsättning på kurs sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:

- A = Utmärkt
- B = Mycket bra
- C = Bra
- D = Tillfredsställande
- E = Tillräckligt
- Fx = Otillräckligt
- F = Helt otillräckligt

Kursens betygsriterier delas ut vid kursstart.

För att få lägst betyg E på kurs krävs lägst betyget E på delkurs samt:

- genomförda fältarbeten/VFU-uppgifter,
- godkänd närvaro under VFU.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå minst fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E.

Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov två gånger av en examinator, har rätt att begära att en annan examinator utses för att bestämma betyg på provet. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Studerande kan begära att examination enligt denna kursplan genomförs högst tre gånger under en tvåårsperiod efter det att kursplanen slutat gälla. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen. Med prov jämföras också andra obligatoriska moment eller delmoment i kursen.

Kurslitteratur

Amnå, E. (red.) (1999;93). Det unga folkstyret. Stockholm: SOU 1999;93. Fakta info direkt. (s. 13-50).

Andersson, L-G., Persson, M. & Thavenius, J. (1999). Skolan och de kulturella förändringarna. Lund: Studentlitteratur. (180 s).

Atterström, H. & Persson, S. (2000). Brister eller olikheter? Specialpedagogik på alternativa grundvalar. Lund: Studentlitteratur. (56 s).

Dahlberg, G., Moss, P. & Pence, A. (2001). Från kvalitet till meningsskapande. Postmoderna perspektiv □ exemplet förskolan. Stockholm: HLS-förlag. (200 s).

- Kadesjö, Björn (2007) Barn med koncentrationssvårigheter, Liber AB Stockholm
- Kimber, B. (2004). Att främja barns utveckling. Solna: Ekelunds förlag. (200 s).
- Liedman, S-E. (2000). Att se sig själv i andra. Om solidaritet. Stockholm: Albert Bonniers Förlag. (124 s).
- Lundström, E. (2007). Ett barn är oss fött. Stockholm: HLS förlag. (262 s).
- Persson, S. (1998). Förskolan i ett samhällsperspektiv. Lund: Studentlitteratur. (200 s).
- Putnam, J-A. (1999). Cooperative learning and strategies for inclusion: Celebrating diversity in the Classroom. Baltimore: Brookes. (Kap 2). (25 s).
- Sahlberg, P. & Leppilampi (1998). Samarbetsinläring. Stockholm: Runa Förlag. (192 s).
- Sivertun, U. (2002). Utslagning eller demokratiskt samarbete i gymnasieskolan. Forskning nr 13. Stockholm: Lärarhögskolan i Stockholm, Institutionen för individ, omvärld och lärande (IOL). (175 s).
- Sivertun, U. & Helldin, R. (2006). Utvärdering av Trestadsprojektet. Drogpreventivt arbete i fem Stockholmsskolor. Forskning nr 33. Stockholm: Lärarhögskolan i Stockholm, Institutionen för individ, omvärld och lärande (IOL). (125 s).
- Thors, C. (red.) (2007). Utstött □ en bok om mobbning. Stockholm: Lärarförbundets förlag. (161 s).

Valbar litteratur

Den valbara litteraturen väljs i samråd med kursansvarig lärare.

- Bergem, T. (2000). Läraren i etikens motljus. Lund: Studentlitteratur. (148 s).
- Haug, P. (1998). Pedagogiskt dilemma: Specialpedagogik. Stockholm: Liber. (78 s).
- Helldin, R. (1998). Kommunerna och den specialpedagogiska verksamheten. Stockholm: HLS Förlag. (229s).
- Helldin, R. (2002). Specialpedagogik och sociala problem i gymnasieskolan. Lund: Studentlitteratur. (128 s).
- Raundalen, M. & Lorentzen, G. (1996). Barn och rasism. Lund: Studentlitteratur. (134 s).
- Måhlberg, K. & Sjöblom, M. (2003). Lösningssinriktad pedagogik. Smedjebacken: Mareld. (100 s).